

milieuvergunningaanvragen (bij respektievelijk de gemeente, de provincie, het Zuiveringschap Limburg en het Waterschap Roer en Overmaas).

Naast de benodigde milieuvergunningen moet ook het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Het huidige bestemmingsplan laat de aanleg van een dam met bekken niet toe. Voor de gehele kern Rimborg zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld, waarbij ook het bekken planologisch zal worden geregeld.

10. Wordt een gedeelte van Rimborg Duits grondgebied?

Momenteel loopt de grens tussen Nederland en Duitsland door de Worm. Indien de Worm weer vrij zou gaan meanderen, betekent dit niet automatisch dat hiermee ook de rijksgrens verandert. Dit moet namelijk in een apart verdrag tussen Nederland en Duitsland worden geregeld. Wel is het Wasserverband voornemens om de gronden waar het bekken en de dam worden gerealiseerd, aan te kopen. Indien het Wasserverband eigenaar zou worden van deze gronden, verandert de rijksgrens echter niet.

Mochten er na het lezen van deze folder nog vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met de heer mr. M. Ohlenforst van de afdeling Ruimtelijke Ordening/Stedebouw, tel. 045 - 328 422

waterbekken rimborg

DE 10 MEEST GESTELDE VRAGEN

1. Waarom is zo'n bekken noodzakelijk?

Door een toename van de bebouwing en wegen op Duits en Nederlands grondgebied, zijn de mogelijkheden voor een natuurlijke afvloeiing van regenwater in de loop der jaren ernstig beperkt. Daar komt nog bij dat grote delen van de meanderende (kronkelende) Worm in de afgelopen decennia recht zijn getrokken. Door deze factoren stijgt bij hevige regenval het water in de Worm sneller en moet veel meer water in korte tijd worden afgevoerd. Met spreekt dan van piekbelastingen. De situatie is zo dat bij hevige regenval het centrum van Geilenkirchen dan ook blank komt te staan.

De enige mogelijkheid deze piekbelastingen van de Worm tegen te gaan, is de aanleg van een water- of retentiebekken (in het Duits: Hochwasserrückhaltebekken; HRB). In zo'n waterbekken wordt het water gedurende een bepaalde tijd vastgehouden en 'gedoseerd' doorgelaten. Als de aanvoer van water weer normaal is, wordt het water niet langer tegengehouden. Het stroomt weer op de natuurlijke manier verder. Op deze wijze loopt de woonbebouwing geen gevaar meer.

Uitgaande van een bepaalde piektoevoer (een berekende situatie die zich eens in de 100 jaar voordoet) is gezocht naar een lokatie voor een retentiebekken. Deze moet voldoende diep of voldoende diep te maken zijn. Ook moet de lokatie voldoende oppervlakte hebben om bij hevige regenval het water gedurende een bepaalde tijd vast te kunnen houden.

2. Wie wil het retentiebekken aanleggen?

De initiefnemer van het project voor de aanleg van een retentiebekken is het Duitse Wasserverband Eifel-Rur, vergelijkbaar met het Nederlandse waterschap Roer- en Overmaas. Het Wasserverband is in Duitsland verantwoordelijk voor een verantwoorde afvoer van water door de Worm en derhalve ook voor het voorkomen van wateroverlast in Geilenkirchen.

3. Waarom nu juist in Rimborg en niet op Duits grondgebied?

Uitgaande van een bepaalde piekbelasting is gezocht naar een lokatie die deze watervloed een bepaalde tijd zou kunnen tegenhouden. Gelet

op de bergingscapaciteiten en de daarvoor vereiste afmetingen van het bekken (zie ook onder 1.), kwamen drie mogelijke lokaties in aanmerking.

Uit de drie lokaties kwam de lokatie Rimborg als meest gunstige naar voren. Bij de overige lokaties was sprake van aantasting van ekologisch zeer waardevolle gebieden. Verder was ook één van de lokaties ondermijnd met een gangenstelsel (door de mijnbouw), dat onder water zouden kunnen lopen, met alle gevolgen van dien.

Ten aanzien van de lokatie Rimborg is verder nog bezien of aanleg op uitsluitend Duits grondgebied tot de mogelijkheden zou behoren. Het Wormdal zou in dat geval in de lengterichting met een damwand van enkele honderden meters moeten worden afgesloten. Dit zou een ernstige aantasting van het landschap betekenen. Men heeft daarom gekozen voor de aanleg van een bekken op zowel Duits als Nederlands grondgebied.

Tenslotte is nog een vierde optie onderzocht, namelijk het tenietdoen van de kanalisatie van een gedeelte van de Worm (tussen Rimborg en Randerath). Door het vrij meanderen zou de natuurlijke bergingscapaciteit van de Worm weer toenemen. Door de noodzakelijke aanleg van vele nieuwe bruggen, duikers etc. bij een meanderende Worm, alsmede het treffen van voorzieningen voor te dicht bij de Worm gelegen woningen, bleek deze optie geen haalbare zaak. Ook de grondverwerving bij vele eigenaars zou vele tientallen jaren in beslag gaan nemen.

4. Waar komt de dam en het bekken precies te liggen?

De dam komt te liggen ongeveer 300 meter ten zuiden van kasteel Rimborg, ter hoogte van de Wormdalweg en draait met de Kapelweien mee naar de Broekenhuizenstraat. Het bekken strekt zich uit vanaf het Nato-depot (Kerkrade) tot aan de dam.

5. Hoe komt de dam er uit te zien?

Het gedeelte van de dam dat dwars in het dal tussen de beide dalwanden ligt, wordt aangelegd in de vorm van een dijklichaam. Dit deel is 250 meter lang. Het hoogste punt is in het midden van het Wormdal. Naar de zijkanten wordt de dam lager, omdat het terrein daar oploopt. Daar waar de dam in zuidelijke richting afbuigt, wordt zij glooiend in het omringende landschap opgenomen. Het krijgt de vorm van een natuurlijke oeverwal. Beton of steen zullen na voltooiing niet meer zichtbaar zijn.

In de dam wordt een voorziening aangebracht die bij normale watertoevoer het water van de Worm vrij laat passeren. Bij hevige regenval treedt een mechanisme in werking. Dit zorgt ervoor dat er geen overstromingen in Geilenkirchen en

verder stroomt. Waarts meer kunnen plaatsvinden.

6. Hoe hoog wordt de dam?

De dam dient het Wormdal bij piekbelastingen af te sluiten. Het water wordt dan vastgehouden en gedoseerd doorgelaten. In verband hiermee is een bepaalde hoogte noodzakelijk om te voorkomen dat het water van de Worm 'over' de dam gaat, zodat toch nog onveilige situaties kunnen ontstaan.

De damwand zal op het diepste punt in het Wormdal ca. 5 meter hoog moeten zijn. Naarmate de dam meer richting Kapelweien/Broekhuizenstraat komt, wordt de dam lager. Het verloop wordt glooiender. Slechts een klein deel van de dam ziet er daadwerkelijk als 'dam' uit.

7. Ontstaat er een 'stuwzee' achter de dam?

Onder normale omstandigheden stroomt de Worm gewoon zoals altijd. Alleen bij extreem hevige regenval treedt het mechanisme in werking en wordt tijdelijk het water gebufferd. Op dat moment ontstaat achter de dam een stuwmeertje. Deze buffering verdwijnt weer naarmate de toevoer van water normaliseert. De woningen aan de Wormdalweg of de Kapelweien lopen geen gevaar, wanneer het water van de Worm wordt gebufferd. Het water komt niet zo hoog te staan dat deze woningen bedreigd worden.

8. Wat gebeurt er verder met de Worm?

Tussen het NATO-depot en de damwand zal de huidige loop van de Worm worden veranderd in een natuurlijk lopende beek. Binnen grenzen wordt het vrij meanderen van de Worm weer mogelijk. Oude armen worden weer gemaakt waar eens de Worm heeft gelopen. Poelen, bossen en broekbossen zullen worden aangelegd. Het gebied dat nu een agrarische functie heeft, zal een natuurfunctie krijgen. Het Wormdal krijgt de aanblik van een eek zoals deze van nature moet zijn: oude armen, stroomversnellingen, steile wanden, broekbossen, poelen...

9. Welke procedures moeten er nog allemaal gevoerd worden om de dam mogelijk te maken?

De Nederlandse procedures ten behoeve voor de realisatie van het bekken zijn nog niet gestart.

Het Wasserverband heeft overigens wel kenbaar gemaakt om op zo kort mogelijke termijn een aanvang te maken met de diverse